

Småtrålernes lønnsomhet 1954

Ved sekretær Arthur Holm.

Virksomhetens omfang.

Som nevnt i forrige melding om småtrålerne («Fiskets Gang» nr. 44) var det i alt utstedt 377 trålkonsesjoner pr. 31. desember 1953. Imidlertid var det bare en mindre del av disse konsesjoner som ble nyttet i 1953. En kan vel regne med at i alt om lag 110 farkoster drev tråling i det året.

I 1954 var antallet konsesjoner kommet opp i 435, og en kan gå ut fra at det i alt deltok om lag 150 farkoster i trålfisket.

Etter den fangststatistikk som foreligger, kan den samlede fangstmengde og verdi i 1953 ansettes til h.h.v. 13 800 tonn og 7,5 mill. kroner. Tilsvarende tall for 1954 var 13 600 tonn og 7,6 mill. kroner. Den alt overveiende del av fangsten til småtrålerne i 1953 skrev seg fra vårfisket i Finnmark, — nemlig hele 10.800 tonn eller om lag 78 pst. Året etter var denne andelen gått ned til 9.500 tonn eller om lag 70 pst., men framleis var den så stor at en generelt kan si at trålfiskets lønnsomhet avhang av driftsforholdene i dette fiske.

Mens den totale fangstmengde for samtlige bruksarter på vårfisket i Finnmark gikk ned fra 57 000 tonn i 1953 til 35 000 tonn i 1954, — altså med om lag 39 pst., gikk gjennomsnittsfangsten pr. småtråler på samme fiske ned med om lag 35—40 pst. Det var spesielt torskefisket under vårfisket som sviktet. Vårfisket ga i 1954 i alt 20.000 tonn torsk mot 43.000 tonn i 1953, som for øvrig var det beste resultat siden 1936, da torskekvantumet utgjorde 51 000 tonn. Av trålfangstene på vårfisket utgjorde torsk om lag 5000 og 3000 tonn i h.h.v. 1953 og 1954.

Tabell 1 viser en del spredningstall over fangstverdi i 1954, fordelt på ulike felt og båtstørrelser. Kolonnene 1—3 viser hvorledes fordelingen av fangstverdien var i 1954, når all virksomhet for småtrålerne betraktes under ett.

Av de minste trålerne (kol. 1) hadde hele 50 pst. mindre enn 20 000 kroner i inntekt, og hele 88 pst. mindre enn 60 000 kroner i inntekt.

På de mellomstore trålerne (kol. 2) lå bare 25 pst. av inntektene under 20 000 kroner, 42 pst. av båtene hadde inntekter fra 40 000 til 60 000 kroner, — i alt hadde 80 pst. av disse trålerne under 60 000 kroner i inntekt.

Av trålerne i størrelsen 150 br. tonn og over, var 4 i størrelsen 270—298 br. tonn (kol. 3). Det var disse trålere som hadde de relativt høye inntektene fra 300 000 til over 600 000 kroner. Disse farkoster skiller seg ut fra de egentlige småtrålere, både når det gjelder inntekter og farkoststørrelse.

Tabellens kol. 4—7, viser hvorledes trålernes inntektsfordeling var på vårfisket i Finnmark. Denne del av tabellen er for øvrig gruppert i overensstemmelse med tabell 2. En noe større del av inntektene på dette fiske falt i lavere innteksgrupper enn tilfelle var når en betraktet alt trålfiske under ett. (Ved jamnføring av tallene i kol. 1—3 med tallene i kol. 4—7, må en være merksam på at kol. 4+5 og kol. 7, ikke helt svarer til kol. 2 og kol. 3).

På dette fiske hadde 53 pst. av de minste trålerne inntekter under 20 000 kroner, og hele 97 pst. hadde under 60 000 kroner i inntekt. Gjennomsnittsinntekten til trålerne som var større enn 50 br. tonn, men mindre enn 75 fot (kol. 5) lå ikke så mye høyere enn på de minste trålere (kol. 4). Av de førstnevnte trålerne

hadde således 96 pst. inntekter under 60 000 kroner, men til gjengjeld var det langt færre av disse som hadde så lave inntekter som under 20 000 kroner, — nemlig bare 33 pst.

Først når en kommer opp i størrelsesgruppen 75—110 fot, blir inntektsforskjellen betydelig. Av disse trålerne hadde bare 16 pst. mindre enn 20 000 kroner i inntekt, 16 pst. hadde fra 60 000 til 79 000 kroner, og 8 pst. hadde fra 80 000 til 99 000 kroner i inntekt.

De høyeste inntektene i kol. 7 representerer de foran omtalte 4 trålerne i størrelsen 270—298 br. tonn.

Av de 16 trålerne under 50 br. tonn som hadde fisket på Mørekyten (Buagrunnen og Langgrunnsøyla), hadde 5 farkoster mer eller mindre kontinuerlig drift hele året. Disse farkostene hadde en driftstid fra 200 til 250 dgr., gjennomsnittlig 223 dgr. Inntektene lå på fra 60 000 til 112 000 kroner, gjennomsnittlig 86 000 kroner.

De øvrige 11 trålerne som drev på Mørekyten, hadde driftstid fra 10 til 120 dgr., — gjennomsnittlig 71 dgr. Inntektene var fra 8000 til 40 000 kroner, gjennomsnittlig 19 000 kroner.

Tar en omsyn til driftstiden, ser en at fisket på Mørekyten ga dårligere resultat enn vårfisket i Finnmark. Mens driftsinntekten pr. dag lå på om lag 500 kroner på de minste båtene som drev vårfisket, lå den på om lag 385 kroner på de helårsdrevne Møre-trålerne, og på om lag 270 kroner på de andre Møre-trålerne. I denne forbindelse skal en imidlertid huske på at disse Møre-trålerne i stor utstrekning også har drevet i siste halvpart av året. Generelt har dette vært en ugunstigere tid å drive småtråling i enn tidligere på våren og sommeren.

Fangstinntektene sett i relasjon til båtstørrelsen.

De båter som det drives småtråling med, varierer sterkt i størrelse og maskinstyrke. Det faller naturlig å stille spørsmålet om en på ren statistisk basis kan konstatere om enkelte trålere i forhold til sin størrelse viser avgjort bedre fangstevne enn andre. I den forbindelse har en analysert fangstinntektstallene fra 119 småtrålere i størrelsen 10—298 br. tonn som drev vårfiske i Finnmark. Oppgavene gjelder året 1954, og en del av resultatene er gjengitt i tabell 2.

Øvrige del av tabellen viser hvordan driftsinntektene utregnet pr. dag fordelte seg på båter av ulike størrelser. En ser straks at spredningen i materialet er meget sterk. Eksempelvis varierte driftsinntektene for de 10 båtene i størrelsesgruppe 40—44 br. tonn fra bare under 99 kroner pr. dag opp til over 1.500 kroner pr. dag. Og liknende forhold finner en igjen i de fleste farkostgrupper.

Betrakter en gjennomsnittsinntekten pr. dag for farkostene, finner en rett nok en sterk stigning fra de minste til de største farkostene, men denne stigningen er ikke jevn. For enkelte av mellomgruppene faller til og med gjennomsnittsinntekten med stigende farkoststørrelse. Det kunne ligge nær å ta dette skift i tallrekken som uttrykk for disse båtgruppers relativt mindre fangstevne og dermed mindre hensiktsmessighet for småtråling. Imidlertid vil det, på grunn av den store spredning i et så vidt begrenset tallmateriale være uholdbart å dra en slik konklusjon.

Tabell 1. Spredningstall over småtrålernes fangstverdi 1954.

Fangstverdi i 1000 kroner	Alt trålfiske			Vårfisket i Finnmark				Mørekyten	
	Farkoster i størrelsen			Farkoster i størrelsen ¹				Farkoster ² under 50 br.t.	
	under 50 br.t.	50— 149 br.t.	150 br.t. og over	under 50 br.t.	Gr. I	Gr. II	Gr. III	a	b
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Under 20	50	25	—	53	33	16	—	64	—
20—39	19	42	25	25	40	40	—	27	—
40—59	19	13	—	19	23	20	—	9	20
60—79	5	8	—	3	4	16	20	—	20
80—99	4	2	13	—	—	8	—	—	20
100—199	3	10	12	—	—	—	—	—	40
200—299	—	—	—	—	—	—	20	—	—
300—399	—	—	13	—	—	—	40	—	—
400—499	—	—	12	—	—	—	20	—	—
500—599	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600—699	—	—	25	—	—	—	—	—	—
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Gj.snltl. verdi i 1000 kroner	29	64	192	23	29	42	286	19	86
Ant. farkoster	74	53	8	59	30	25	5	11	5

¹ Gr. I: Over 50 br.t., men under 75 fot. Gr. II: 75—109 fot. Gr. III: 110 fot og over. Gruppen 50—149 br.t. svarer omtrent til Gr. I + Gr. II.

² a: trålere med driftstid mindre enn 200 dgr., b: driftstid mer enn 200 dgr.

Samme tendens som i ovennevnte tallrekke har en i rekken over de *gjennomsnittlige sesonginntekter pr. farkost*. Også for denne størrelse er spredningen i tallmaterialet meget stor.

Ellers viser tabellen at det med omsyn til mannskapsstyrke er store avvik fra båt til båt innenfor samme størrelsesgruppe.

Det kunne ligge nær å tro at bemanningen hadde sterk innflytelse på fangstresultatet, f. eks. slik at jo større mannskap farkostene i samme størrelsesgruppe hadde — iallfall opp til en viss grense, jo større ville fangstmengden bli pr. dag. Tallmaterialet bekrefter imidlertid ikke en slik antakelse. Det er derfor ikke mulig på dette grunnlag å fastslå hvor stor bemanning det er som på de ulike båtstørrelser gir maksimal fangstinntekt pr. dag eller pr. dag pr. mann.

Som konklusjon på ovenstående kan en si, at enda om en tar omsyn til de målbare størrelser som kan tenkes å ha innflytelse på fangstinntekten, — så som farkoststørrelse, maskinstyrke, driftstid og bemanning, — finner en ingen tydelig tendens i det statistiske materialet som gir beskjed om hvor vidt enkelte båt-typer og båtstørrelser skiller seg ut som mest hensiktsmessig for dette fiske.

Virkningen av den faktor som kan sammenfattes under begrepet «fiskernes tekniske dyktighet og erfaring», er imidlertid ikke målbare.

En antar at denne faktor sterkt medvirker til den foran nevnte store spredning i tallmaterialet, og vanskeliggjør en nærmere analyse av fangsteffektiviteten.

Ovenfor har en hele tiden rettet oppmerksomheten mot *fangstinntekten*, og da denne sett i relasjon til båtstørrelsen. Kostnadsforholdene og nettoinntekten har en ikke kommet inn på for dette totalmaterialet (de 119 småtrålerne), idet kostnadstall bare foreligger for et mindre utvalg av båter over 50 br. tonn.

For dette sistnevnte utvalg av trålere har en satt opp et spesifisert regnskap, der sesongkostnadene inngår (se tabell 3).

Da tallmaterialet er relativt lite, har en ikke funnet det hensiktsmessig å splitte opp materialet i mer enn tre grupper slik som det går fram av tabellen. Regnskapstallene refererer seg utelukkende til vårfisket i Finnmark.

Driftsresultater for vårfisket, trålere over 50 br. tonn.

For sammenlikningens skyld har en tatt med regnskapstall også for 1953 i tabell 3. Når en sammenlikner regnskapstallene i de to årene, skal en imidlertid være merksam på at undersøkelserutvalgene bare delvis omfatter de samme farkostene, idet bare 12, 7 og 4 av farkostene i h.h.v. gr. I, II og III går igjen i begge år.

Inntekter og kostnader.

De gjennomsnittlige *driftsinntekter* i 1954 var, om lag 29, 44 og 286 tusen kroner for farkoster i h.h.v. gruppe I, II og III. For trålerne i gruppe I betydde dette en nedgang til om lag en tredjedel av hva driftsinntekten var året før, for båtene i gruppe II gikk inntekten ned til en halvdel, mens derimot båtene i gruppe III viste om lag den samme driftsinntekt som i 1953.

Mannskapet, som på de minste trålerne var gjennomsnittlig 7,1 mann, fikk om lag 40 pst. av driftsinntektene. I dette tallet er da inkludert proviantutgifter som har vært dekket som fellesutgift, samt alle faste hyrer og ekstralotter som har vært dekket enten som fellesutgifter eller av rederiparten.

På trålerne i mellomgruppen, gr. II, var mannskapsstyrken

Tabell 2. Spredningstabell over driftsinntektene til 119 småvålere 1954, fordelt etter farkoststørrelse.

Fark. størr. Br. tonn	10— 14	15— 19	20— 24	25— 29	30— 34	35— 39	40— 44	45— 49	50— 59	60— 69	70— 79	80— 89	90— 99	100— 109	110— 119	120— 129	130— 139	140— 249	250— over	Alle fark.	
Driftsinntekt pr. dag kr.																					
0— 99					1		1		1												3
100— 199	1	1	2	1	1		1	1					1								9
200— 299				2	1	3		3	1	1	1								1		13
300— 399				2			1	6	1	4	1										15
400— 499					2	1		4		2		2	1			1					13
500— 599			1	2	1	1	1		1	1	3					1			1		12
600— 699			1			1		3	3	2	2		1			1			1		16
700— 799							2				1	1	1								5
800— 899							1	1					1		2						5
900— 999					1		1	2	1			2	1								8
1.000—1.099				1						2								1	1		5
1.100—1.199																1					1
1.200—1.299			1																		2
1.300—1.399																			1		1
1.400—1.499									1												1
1.500 og over							1	1	1			2						1	4		10
Alle farkoster	1	1	5	8	7	6	10	21	9	12	8	7	6	—	3	4	1	6	4		119
Inntekter, kr. pr. dag gj.snt.	120	110	560	440	410	400	690	530	790	550	540	1230	630	—	970	660	1000	916	3656	730	
Driftstid, dgr., gj.snt.	22	22	52	35	47	39	56	47	38	50	51	43	53	—	44	55	76	62	95	49	
Sesonginnt., tusen kr. gj.snt.	3	2	29	15	19	16	39	25	30	28	27	53	33	—	43	36	76	57	286	36	
Mannskap på fark. ant. mann, fra — til	5—	4—	4—7	4—8	5—8	4—8	6—11	5—10	5—11	4—10	7—9	7—10	8—9	—	9—10	8—10	11—	9—10	22-26	4—26	
Ant., mann., gj.snt.	5.0	4.0	5.0	5.2	6.4	6.2	8.3	7.0	7.9	7.2	8.0	8.0	8.5	—	9.3	9.0	11.0	9.5	24.3	7.9	
Ant. HK., gj.snt.	40	35	50	59	74	83	102	109	127	116	136	166	167	—	228	214	240	295	590	141	

Tabell 3: Småtrålernes driftsresultater 1954 og 1953. Gjennomsnitt pr. farkost¹.

	1954			1953		
	Gr. I kr.	Gr. II kr.	Gr. III kr.	Gr. I kr.	Gr. II kr.	Gr. III kr.
1. Driftsinntekter i alt kr.....	29.101	43.604	285.991	85.981	82.107	289.184
Herav tilfalt:						
2. Arbeidet (mannskap) kr.....	11.708	19.150	124.621	38.852	33.289	130.488
3. Rederiet kr.....	17.393	24.454	161.370	47.129	48.818	158.696
4. Rederiets kostnader, spesielle for trålsesongen i alt	6.966	10.957	70.989	11.584	13.922	65.141
Herav:						
a. Drivstoffer kr.....	5.195	7.700	50.510	6.143	7.346	42.736
b. Is, emballasje kr.....	169	555	11.048	450	31	8.406
c. Leid arbeidshjelp kr.....	1.348	1.767	3.313	4.712	5.420	10.452
d. Diverse uspesifisert kr.	254	935	6.118	279	1.125	3.547
5. Differanse (3 - 4) kr.....	10.427	13.497	90.381	35.545	34.896	93.555
6. Mannskapet:						
a. arbeidsinnt. i sesongen kr.....	1.620	2.229	5.829	5.396	4.011	5.673
b. Arbeidsinnt. pr. uke kr.....	202	246	445	606	436	585
7. Antall mann på farkosten	7.1	8.6	21.4	7.2	8.3	23.0
8. Driftstid, ant. uker	7.9	9.0	13.1	8.9	9.2	9.7
9. Farkoststørrelse, fot	66	90	124	67	91	130
Farkoststørrelse, br. tonn	57	111	271	—	—	—
Antall farkoster med i undersøkelsen	24	13	5	20	13	5

¹ Gr. I: Farkoster under 75 fot, men større enn 50 br. tonn.

Gr. II: Farkoster i størrelsen 75—110 fot.

Gr. III: Farkoster større enn 110 fot.

gjennomsnittlig 8,6 mann og på de største trålerne gjennomsnittlig 21,4 mann. På disse trålerne utgjorde mannskapsinntekten om lag 43 pst. av driftsinntektene. Da disse prosenttall er regnet ut på grunnlag av driftsinntektene, kan de variere litt fra år til år ettersom mannskapsstyrken varierer, eller etter som fellesutgiftene utgjør en større eller mindre del av driftsinntektene.

Under punkt 4 i tabell 3 er gjengitt *rederiets kostnader* som er spesielle for trålsesongen. Dette er kostnadsposter som drivstoffer, is, salt, emballasje, leid arbeidshjelp og diverse andre uspesifiserte poster. Under dette punkt ville det vært naturlig også å gruppere *vedlikehold og avskrivning på trålstyret*, men da en mangler regnskapstall for denne størrelse, og således blir nødt til å nytte beregninger og anslag, har en valgt å holde denne størrelse utenfor tabellen. Tabell 3 inneholder nemlig utelukkende regnskapstall som er hentet fra oppgjørsskjemaene. I tabell 4 skal en komme tilbake til redskapskostnadene.

I tillegg til disse sesongkostnadene har jo rederiet også andre kostnader av mer *års* karakter. Dette gjelder *vedlikehold og avskrivning* samt *assurans* på farkosten. For å komme fram til trålfiskets andel av årets driftsoverskott, vil det være nødvendig å henregne en del av disse kostnadsbeløp til trålsesongen. Hvor stor andel av disse årskostnader som skal belastes trålsesongen, vil til en viss grad avhenge av skjøn. Som en skal se nedenfor, har en nyttet driftstiden som fordelingsnøkkel.

For de minste trålerne beløp *sesongkostnadene* (punkt 4) seg til i alt gjennomsnittlig 7 tusen kroner. Dette var om lag 4—5 tusen kroner lavere enn gjennomsnittskostnadene for denne gruppe året før, da fisket var mer intensivt. Det var særlig *posten leid arbeidshjelp*, som omfatter lossing og sløying, som viste nedgang, — fra om lag 4700 til 1300 kroner. Denne *posten* varierer naturlig nok i takt med fangstmengdens størrelse. Når

det derimot gjelder drivstoffkostnadene, lå de om lag bare ett tusen kroner lavere enn i 1953, da de var gjennomsnittlig 6 tusen kroner for denne farkostgruppe.

Driftstiden for de minste trålerne var gjennomsnittlig 7,9 uker i 1954, det vil si om lag en uke kortere enn året før.

De øvrige sesongkostnadene som is, emballasje og annet, utgjorde bare ubetydelige beløp for trålerne i gr. I.

For trålerne i gr. II var sesongkostnadene i alt gjennomsnittlig 11 000 kroner. Av dette utgjorde drivstoffer 7700 kroner og leid arbeidshjelp 1800 kroner. Nedgangen i kostnadene på om lag 2900 kroner fra året før, skyldtes også for disse tråleres vedkommende hovedsakelig nedgang i utgiftene til leid arbeidshjelp. Driftstiden for disse trålere var gjennomsnittlig 9 uker. — det samme som året før.

Både når det gjelder inntektstall og kostnadstall, var det et markert skille mellom trålerne i gr. III, det vil si trålere over 110 fot, og trålerne i de lavere størrelsesgrupper. Eksempelvis lå såvel inntekter som sesongkostnader i 1954 om lag 10 ganger høyere på disse største trålere enn på de minste.

Av sesongkostnadene på i alt 71 tusen kroner for gr. III beløp drivstoffkostnadene seg til om lag 50 tusen kroner, is og emballasje til 11 tusen, leid arbeidshjelp til 3 tusen og diverse andre kostnader til om lag 6 tusen kroner. *Posten* is og emballasje utgjorde således et betydelig beløp for disse største tråleres vedkommende.

Punkt 5 i tabell 3 viser hva som blir igjen av rederiets andel av driftsinntektene når sesongkostnadene er trukket fra. Denne differanse utgjorde i 1954 om lag 10 400 kroner for trålerne i minste gruppe, vel 13 500 kroner for trålerne i mellomgruppen, og om lag 90 000 kroner for de største av småtrålerne. For alle

Tabell 4. Småtrålerne. Rederiets kostnader og driftsoverskott 1954 og 1953¹.

	1954			1953		
	Gr. I kr.	Gr. II kr.	Gr. III kr.	Gr. I kr.	Gr. II kr.	Gr. III kr.
Rederiets andel av						
1. Driftsinntektene	17.400	24.500	161.400	47.100	48.800	158.700
2. Sesongkostnader	7.000	11.000	71.000	11.600	13.900	65.100
3. Redskapskostnader	10.000	10.000	—	10.000	10.000	—
4. Andel av årskostnader	6.300	17.000	—	6.300	17.000	—
Herav:						
Assuransse på farkost.	1.200	3.500	—	1.200	3.500	—
Vedlikehold på farkost.	2.400	6.500	—	2.400	6.500	—
Avskrivning på farkost.	2.700	7.000	—	2.700	7.000	—
5. Rederiets driftsoverskott på trålsesongen	±5.900	±13.500	—	19.200	7.900	—
Trålsesongen andel av årskostnadene, %	25	30		25	30	

¹ Tallene er avrundet til nærmeste hundre.

tre grupper var dette en nedgang fra året før som svarte omtrent til reduksjonen i de gjennomsnittlige driftsinntektene.

Mannskapets inntekter.

Mannskapets arbeidsinntekt, som omfatter faste hyrer og ekstralotter, men ikke redskapsinntekt, var i 1954 om lag 1600, 2200 og 5800 kroner pr. mann i sesongen på farkostene i henholdsvis gruppe I, II og III. Dette svarte til en ukeinntekt på henholdsvis 200, 250 og 445 kroner pr. mann.

I forhold til året før, var dette en betydelig nedgang for de små og mellomstore båtene. Best illustreres dette ved noen spredningstall over arbeidsinntekten. Av de minste trålerne i undersøkelsesutvalget hadde i 1953 ingen arbeidsinntekt under tusen kroner pr. mann, mens det året etter var om lag 10 pst. som hadde under 500 kroner, og 20 pst. fra 500 til 1000 kroner. Tretti prosent av trålerne i denne gruppe hadde arbeidsinntekter fra 5 til 9 tusen kroner pr. mann i 1953, mot ingen året etter.

På trålerne i gr. II var nedgangen ikke så stor som på de minste trålerne. I 1953 ga bare om lag 10 pst. av de mellomstore trålerne arbeidsinntekter under 2 tusen kroner pr. mann, mot hele 50 pst. året etter, og 30 pst. av båtene ga fra 5 til 8 tusen kroner i 1953 mot bare 10 pst. i 1954.

Arbeidsinntektene pr. mann var omtrent uforandret i de to årene på de største trålerne. På 40 pst. av farkostene lå inntekten på 2–5 tusen kroner pr. mann og 60 pst. ga fra 5 til 8 tusen kroner pr. mann i sesongen.

Rederiets driftsoverskott.

Som nevnt ovenfor må en for å komme fram til rederiets driftsoverskott i trålsesongen, først beregne følgende kostnader: Vedlikehold og avskrivning på trål og trålutstyr, dessuten trålsesongens andel av de årlige vedlikeholds- og avskrivningsbeløp på farkosten samt assuransse på farkosten.

I tabell 4 har en stilt opp disse tallstørrelser, som det skal gjøres følgende merknader til:

Redskapskostnadene, som er gitt i én sum, omfatter vedlikehold og avskrivning på trål og trålutstyr i sesongen. Tallene i tabellen representerer de beløp som er gått med til vedlikehold og nyanskaffelser før og under sesongen. I dette tilfellet har en forutsatt at den inngående og utgående beholdning var av

noenlunde samme størrelsesorden for hele farkostgruppen. Summen av vedlikehold og nyanskaffelser er således satt lik vedlikehold pluss avskrivninger.

I tabellen er beløpene for gr. I og II avrundet til 10 tusen kroner, hvilket utgjør om lag 50 prosent av verdien av trålutstyret på trålerne i disse grupper. Et standardutstyr for 80-fots trål består vanligvis av tre tråler til ca. 5–6 tusen kroner, tilbehør til ca. 7–8 tusen kroner samt wire, lemmer og galger til om lag 8–9 tusen kroner etter prisene i 1953.

Tallene over farkostens årlige beløp til vedlikehold og assuransse er hentet fra helårsundersøkelsene. En del av trålerciene er nemlig i egenskap av debitor i Statens Fiskarbank forpliktet til å sende inn fullstendige årsregnskaper. Fra disse årsregnskaper er regnskapsdataene for vedlikehold og assuransse hentet. Avskrivningsberegningene er utført før i en annen forbindelse.

Den andel av disse kostnader som er beregnet til trålsesongen, er en kommet fram til slik: Driftstiden på trålfisket er satt i forhold til den totale driftstid i året, og disse forholdstall er så nyttet som fordelingsnøkler. På denne måten ble 25 prosent av «årskostnadene» til de minste trålerne belastet trålsesongen, — for de mellomstore trålerne var tilsvarende prosent 30.

For de største trålerne har en ikke beregnet redskapskostnader og «årskostnader», da det knytter seg så stor usikkerhet til slike beregninger for denne farkostgruppe.

De tall for rederiets driftsoverskott som er gjengitt i tabell 4 punkt 5, må tas med forbehold. Mens tallene under punkt 1 og 2 er regnskapstall, er tallene under punkt 3 og 4 fremkommet ved anslag og beregninger. Rett nok har en støttet seg til regnskapstall i noen utstrekning ved disse beregninger, men tallene er også påvirket av skjønn. De samme kostnadstall er, med unntakelse av sesongkostnadene, nyttet i begge år. Likevel tror en at disse kostnadstall, når de ikke tas innenfor for snevre grenser, gir et brukbart bilde av kostnadsforholdene. Dermed skulle også tallene under punkt 5 i tabellen kunne antyde det nivå rederiets driftsoverskott (-underskott) lå på i 1953 og 1954.

Dette betyr at en kan regne med at de minste småtrålerne hadde et betydelig driftsoverskott i vårsesongen 1953, mens de mellomstore trålerne viste et relativt mindre driftsoverskott. Året etter, da fangstforholdene var svært dårlige for samtlige bruksarter under vårtorskéfisket i Finnmark, ga derimot driftsoverskott for både de små og mellomstore småtrålerne.

